

ЖИРОНА МАНИФЕСТ ЗА ЈАЗИЧНИТЕ ПРАВА

Меѓународниот ПЕН ги зближува писателите од светот. Пред петнаесет години, Универзалната Декларација за Јазичните Права за прв пат беше претставена пред јавноста од Комитетот за Превод и Јазични Права на Меѓународниот ПЕН. Денес, тој ист Комитет, собран во Жирона, го објавува Манифестот со десетте централни принципи на Универзалната Декларација.

1. Јазичната разноликост е светско наследство кое мора да биде вреднувано и заштитено.
2. Почитувањето на сите јазици и култури е фундаментално за процесот на воспоставување и одржување на дијалогот и мирот во светот.
3. Сите индивидуи научуваат/учат да зборуваат во срцето на заедницата која им дава живот, јазик, култура и идентитет.
4. Различните јазици и различните начини на зборување не се само средства за комуникација; тие се исто така и средина во којашто луѓето растат, а културите се градат.
5. Секоја јазична заедница има право да го користи својот јазик како официјален јазик во рамки на својата територија.
6. Училишната настава треба да даде свој прилог во престижот на јазикот зборуван од јазичната заедница во рамки на територијата.
7. Пожелно е граѓаните да имаат општо познавање на повеќе различни јазици, затоа што тоа залага кон епатија и интелектуална отвореност, и придонесува да се постигне повисока свест за сопствениот јазик.
8. Преводот на текстовите, особено на големите дела од различни култури, претставува многу важен елемент во неопходниот процес на поголемо разбирање и почитување помеѓу луѓето.
9. Медиумите се привелигиран гласноговорник кој ја активира јазичната разноликост и компетентно и ригорозно го зголемува нејзиниот престиж.
10. Правото да се употребува и да се заштитува својот сопствен јазик треба да биде препознаено од Обединетите Нации како едно од фундаменталните човекови права.